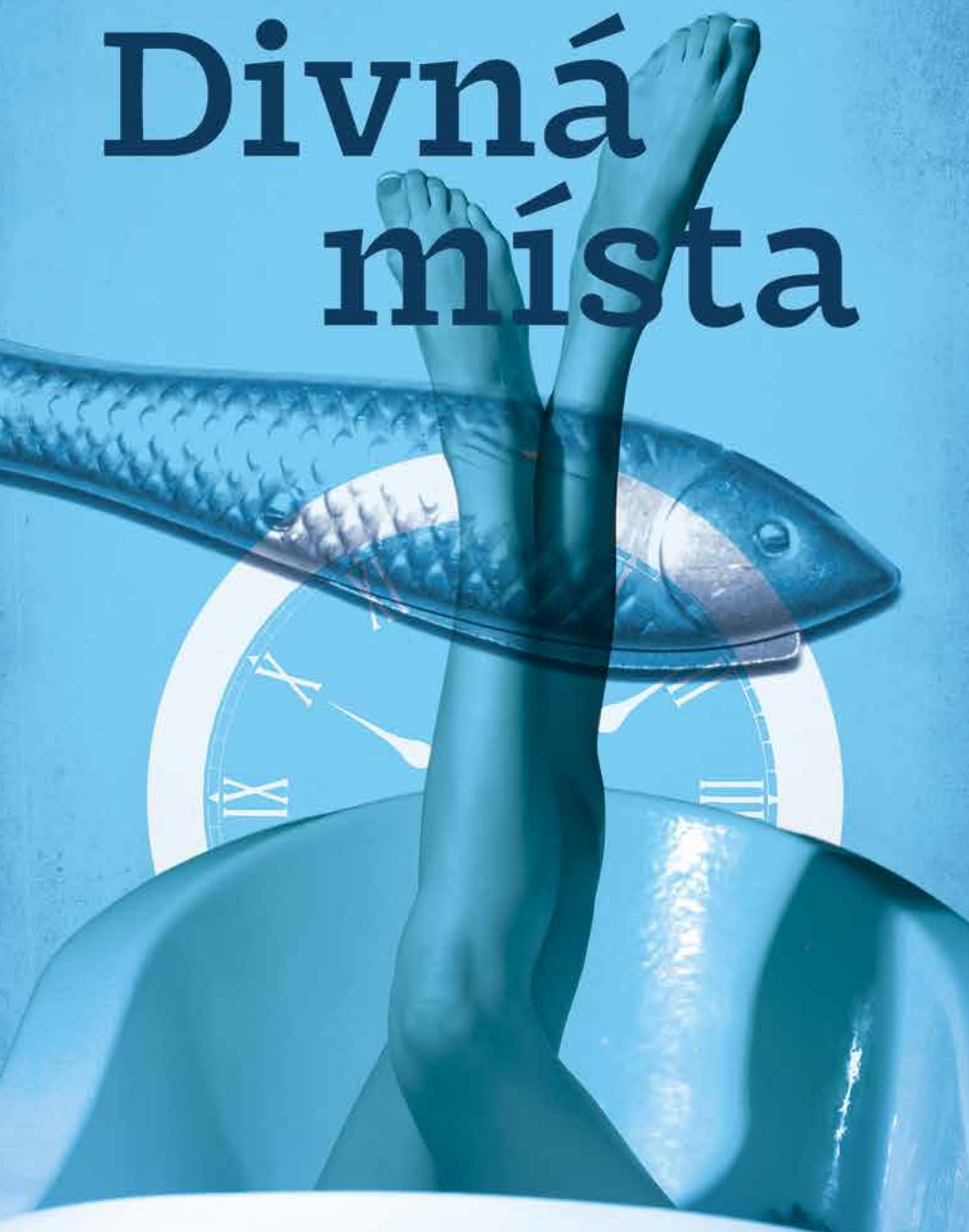

Petr Kukal

Divná místa

Petr Kukal

Divná místa

Jonathan
LIVINGSTON

Copyright © Petr Kukal, 2026

Cover © Robin Brichta, 2026

ISBN 978-80-7551-434-9

Titán

Josef

Nikdo se o nás nestará. Dva domy, osm dvojdomků a jedna bytovka o šesti partajích utopené v lese za Lázněmi. Padesát lidí, o kterých už nikdo nic neví. A přesně o to jde, aby o nás nikdo nevěděl. Nejmní lázeňští hosté, kteří v bílých plátěných kalhotách a slamácích otloukají kufry na kolečkách dlažbu před lázeňskými domy. Nehodíme se do obrazu města, které prodává renesanční idylu. Ale možná je to všechno mnohem jednodušší. Prostě na nás zapomněli. Zapomněli, že tu jsme.

Josef rozsvítí a kuchyň se váhavě naplní řídkým světlem šedesátiwattové žárovky pod silným stínidlem lustru ze sedmdesátek. Tři vodorovné proužky po obvodu mléčného skla jsou z velké části oloupané; že byly původně čekankově modré, ví dnes už jen Josef sám. Nebo si to tak aspoň pamatuje, jenže kdo ví. Tady se mění i vzpomínky.

Josef přistoupí k umakartové lince, zapne varnou konvici s vodou ze včerejška a do porcelánového hrnku s vyłámaným okrajem nasype dvě lžičky mleté kávy, co byla naposledy ve slevě. Neví, která to je, značky léta nesleduje. Sleduje jen ceny. V domku naproti se v té chvíli žlutě rozsvítí obdélník Klářina okna. Jako včera a předečím,

jako zítra a pozítří. Vychází to na vteřinu, Josefa jeho prostata budí naprosto spolehlivě. Co budí v týž čas Kláru, se nedá říct. Povinnost? Zvyk? Prázdnota? Prostata, která na druhé půlce její postele už dlouho neleží?

Josef si přenesl kávu ke stolu s kostičkovaným vikslajvantovým ubrusem, zapne rádio s vysouvací anténou a zapálí si. Nikdo, kdo by si stěžoval na prohulené záclony, tu už léta není. I tak se snaží kouřit spíš venku; dnešní lezavé ráno ho ale ztěžka usadí na jednoduchou židli z lisované dřevotřísky s kovovými nohama. Jemný poprašek rzi po nich stoupá jak kouřový signál zmaru. Bude je muset zase odrhnout. Napije se, vdechne kouř nejlevnější cigarety z nabídky zdejšího PENNY a zívne. Moc toho nenaspal, alespoň pětkrát za noc byl vzhůru. Zase je slyšel. Malá, rozdělená kopyta. Tisíce kopyt.

Klára

Takhle před deštěm to tady vždycky příšerně smrdí. Kanalizace ze sedmdesátek ústí do septiku za hájkem, akorát že je už tak rozbitá a popraskaná, že je to spíš trativod. Postupně se tu utopíme ve sračkách. Vodu si tu každý ohřívá v bojleru, elektrika je tažená vzduchem a při každém větším větru nějaká z uschlých větví, které tu nikdo neprořezává, přetrhne kabel. Optiku sem samozřejmě nikdo nepotáhne, byl by blázen – internet chytáme ze vzduchu. Jako všechno to ostatní: Prach z trosek výkrmny, komáry z rybníků a strach. Ten divný, všudypřítomný strach. Josef je taky slyší, říkal mi to.

Když tady bolševici postavili prasečák, babi sem chodila krmit. Našla si tady kámošky, dědu, pak měli moji

mámu, strejdu a pak jim a ostatním z Titánu, jak se to monstrum na prasata jmenovalo, postavili tenhle slum. Kterému ovšem říkali sídliště. Sídliště Titán. Babi s dědou, kteří neměli nikdy nic, měli najednou byt ve dvojdomku. Malou zahrádku. Stromy, vlastní zeleninu. Máma chodila do Lázní do školy, pak na učňák a pak do prasečáku, protože to jinak nešlo. Nešlo bydlet v Titánu, a nedělat v prasečáku.

Klára cvakne vypínačem, aby Josefa potěšila. Dvakrát nebo třikrát rozsvítili skoro současně a Josef ji to poslední sděloval málem jako nadpřirozený úkaz. Hotové Lurdy, za chvíli se do Titánu potáhnou procesí, pomyslela si. Ale Josefovi samozřejmě nic neřekla, jen se na něj usmála. A taky si posunula budík o pět minut, aby jim to vyšlo pokaždé. Je jí fuk, v kolik vstane. Pět minut sem, pět minut tam. Za záclonou Josefova okna se mihne stín.

Snídani připraví jen Jakubovi, který bude vstávat až po sedmé. Chodí do Lázní na střední, Klára aspoň doufá, že tam chodí. Nemá moc jak to ověřit – když začíná vyučování, stojí už dávno ve výrobně a míchá sledě se zeleninou a remuládou. Není to bůhvíco, ale Klára je za to ráda. Je ráda, že nemusí jezdit do krajského města, kam jezdí její kámošky, protože si tam vydělají víc než v Lázních. Ale Klára nechce. Chce jít do práce pěšky nebo jet na kole, chce denně potkávat známé a zdravít je a chce si cestou koupit ve Flopu dva rohlíky a kefir a snídat je s holkami na směně. To Klára chce.

A Jakub chce na vysokou do krajského města, takže na tu střední skutečně chodí. Chce na vysokou, aby měl dobrou práci, dobré peníze a mohl se rychle odstěhovat

z Titánu. A navždycky zapomenout, že tři kilometry za nablýskanými Lázněmi existuje nějaký slum.

Josef

Josef přibouchne vrátka, položí nohu na šlapku kola a lehce se odrazí. Kolo popojede, Josef přehodí druhou nohu přes sedlo a do protilehlého pedálu se opře právě v tom zlomku vteřiny, kdy je všechna energie prvotního odrazu spotřebována a kolo hrozí pádem. Kývavě se rozjede a vzduch, chladný po ranní přepršce a vonící rybinou a špatně odváděnými fekáliemi, mu naplní plíce po okraj.

Před čtyřmi lety sehnal práci jako údržbář v Balneoprovozu. Je vyučený instalatér a údržba v balneoprovozu nic jiného není. Nebo skoro, ale přišroubovat utržený pant je samozřejmě banalita. Jinak ovšem pořád někde něco teče, Josefův život je samá voda. Nebo aspoň dlouho byl, nepřihořívало ani na nejvzdálenějším horizontu. A pak potkal Věru, lázeňskou od vodoléčby.

Je o pár let mladší než on, Josef neví o kolik a je mu to jedno. Začali se zdravit, potom prohodili pár zdvořilostních vět o počasí a o práci, potom si začali skutečně povídat a potom, jako když se pod člověkem prolomí tenký předjarní led, se propadli do blízkosti. Do blízkosti, ale ne do lásky. Věra je vdaná a její manželství je stejně dobré a stejně špatné jako miliony těch, které je už výhodnější udržovat, než je opravovat, restartovat nebo jinak vystavovat nestabilitě.

Je Věra v manželství šťastná? Nerozumí té otázce. Manželství nejsou permanentní Vánoce předškolních dětí. Neví, proč by měla být šťastná, anebo spíš neví, jak to, zda

je, či není šťastná, souvisí s manželstvím. Vnímá je jako životní etapu, kterou žije. Je šťastná v klimakteriu? To je přece stejně pitomá otázka. Věra je prostě vdaná.

Věra je vdaná a Josef je muž, na něhož se už nejen ona, ale skoro žádná jiná žena jako na muže nedívá. Alespoň on sám to tak cítí. Je unavený, ale jinak, než jak býval před lety po práci nebo po fotbálku. Je unavený životem; lety, kterých do stále posouvaného důchodu i tak nezbývá ani deset. Lety a kily. Váhou, nad kterou po padesátce úplně ztratil kontrolu. Přebytečný tuk, který ho denně zabíjí, mu zalil břicho; je nápadně velké a pod vytahaným trikem se přelévá do stran. Temenní pleš na jeho trochu nesouměrné lebce obíhá věneček přerostlých, různě přeležely vlasů. Povislé tváře a celý krk pokrývají vousy v barvě a délce chlupů vypelichaného retrívra z útulku; naopak chlupy trčící z nosu a obou uší jsou tuhé a černé a Josef si je stříhá jen velmi příležitostně.

Josef už ženy nezajímá.

Ale ženy stále zajímají jeho.

Klára

Je pozdně srpnové ráno a Klára na převlékárně snídá rohlík a kefír. Holky pobíhají kolem, pár jich také něco ukuje. Shazují svetříky nebo sáčka, vyzouávají se z bílých tenisek, co mají místo tkaniček krajkovou mašli, a oblékají si bílé pláště a igelitové čepice. Klára nespěchá, jí zvolna a pomalu. Nechce mít vředy, říká holkám. Taky nechce mít celulitidu, fald na břicho, povislá prsa a změkklé pažní svaly, které vlají jako signalizační praporky stárnutí nekompromisně rolujícího po ranveji její páté dekády. Když

za posledním třetím klapnou dveře, Klára se zvolna svleče do prádla, na trochu zapranou smetanovou podprsenku bez kostic natáhne bílé triko s logem veselé ryby, přes polštářek břicha vytáhne zip bílých plátěných kalhot sahajících do půli stále ještě hezkých lýtek, oblékne si plášť a natáhne igelitovou čepici. Otevře dveře výroby a do tváře jí dýchne známá vůně remulády, zeleniny a ryb.

Není to tak špatná práce, říká si, když mechanicky plní jeden plastový kbelík za druhým. Není to tak špatná práce na holku z Titánu, které sudičky ve vytaháných teplácích s mastnými vlasy smotanými do nedbalého uzlu určitě věštily černé gumáky, žluté rukavice, závěsný dopravník na krmivo a kolečko na hnůj. Klára si odfoukne z tváře vlas, který se vzdorně vymanil zpod gumového lemu čepice, a předloktím si otře čelo. Lidi z Titánu dělají v prasečáku, tak to vždycky bylo.

A vždycky bude, říkali jim podnikatelé, co Titán v devadesátkách koupili. Jenže nebylo. Produkovat vepřové maso levněji než Němci nebo Poláci se ukazovalo stále těžší. Prasečák zavíral další a další haly, až nakonec zavřel i tu poslední. Manažéři odjeli koupit a pohřbít jiný podnik, lidi z kanceláří si našli práci v Balneoprovozu nebo jinde v Lázních a na těch posledních sto, kteří krmili prasata a vyváželi hnůj, všichni zapomněli. Zapomněli je tady, v díře tři kilometry za Lázněmi, kam přestala jezdit nejdřív pojízdna prodejna pečiva, pak poštačka, pak fekální vůz a pak popeláři. Celý areál prasečáku potáhl deseti- a víceletý prach, jako se v pohádkách potahuje město černým sukem.

Z administrativních budov se rozkradlo všechno, co se rozkrást dalo. Vytlučenými okny přilétli ptáci, jejichž trus pokryl podlahy ve vysoké vrstvě. Za okny, co dosud rozbita nebyla, visí cáry zašedlých záclon, které při správném postavení slunce vrhají vzorované stíny na rozpada-
jící se sektorové skříně a plechové registratury. Dřív sem občas zabloudili obtlouští cyklisté v duhových trikotech, jaké Lázně přitahují jako vosy rozlitá limonáda. Zvědavě si areál prohlíželi, ale moc daleko za vyvrácenou bránu se neodvážili. Ta podivná tíseň dolehne na každého, kdo na zdejší vydrolený beton vkročí. Teď už tam nejezdí vůbec nikdo. Odtáhli i ti ptáci. Jediní, kdo se vrátil, jsou prasa-
ta. Josef je taky slyší, říkal mi to.

Josef

Josef přijede k Balneoprovozu zadem přes Borov, satelit přilepený k Lázním trochu nesourodě. Osada, od věků skrčená za městskými hradbami, se s Láznemi po jejich zboření sice spojila, mentálně se to ale nikdy nepovedlo. Je to pár divných baráků nasýpaných kolem hospody Na Borově. Dnes je to socialistická kostka potažená břízolitem, která tu vyrostla v Akci Z; její předchůdkyně ale vždycky hostily jen divné lidi, od podezřelých dělníků najímaných na vodní stavby až po zlodějíčky první republiky. I dneska sem chodí hlavně lopaty. V nabídce je pivo a slané tyčinky. Dvoje: Tenké a tlusté. Josef se tam někdy stavuje cestou z práce, protože v Titánu samozřejmě žádná hospoda není.

Teď ale teprve přijíždí k plechové hale, kde si zaměstnanci Balneoprovozu nechávají kola; uloží ho do stojanu

a jde na dílnu. Na stole už má seznam požadavků na opravy, jeden je i z vodoléčby. Josef je rád. Až se tam objeví, Věra mu udělá kafe a domluví se na večer. Už je to hodně zautomatizované, ale úplně samospádem to taky neběží. Navíc je to pořád trochu nebezpečné, a pokud by něco prasklo, měli by velký problém. Oba dva.

Klára

Kromě toho, že nemusí dojíždět a že holky ze směny jsou fajn, oceňuje Klára taky docela rozumné peníze, které tu bere. A příjemných je i těch pár benefitů, jak se tu říká stravenkám, pátému týdnu dovolené, vánočnímu večírku a poukazu do Balneoprovozu jednou za kvartál. I když stravenky cenám obědů dávno neodpovídají, dovolenou si musí z třetiny vzít, když má výrobní celozávodní odstavku, a v Balneoprovozu se cítí spíš nejistě. Nebo se aspoň dřív cítila. Teď už ví, co a jak. Vybírá si nejraději perličkovou koupel, na tu se nemusí doplácet – poukaz to akorát pokryje.

Navíc zjistila, že jí vodoléčba pomáhá. Čtvrt roku je přesně ta doba, kdy dokáže poslouchat dupot a kvičení prasat, která nikdy nikdo neviděl, ale každý v Titánu je slyší – a nezbláznit se. Když už jí pak kopyta buší přímo v lebce, jde do Balneoprovozu a řekne: Levanduli. Lázeňská jí do nerezové vany nalije aromatický koncentrát, pustí bubliny a Klára se až po krkl ponoří do bouřící vody. Asi po dvou minutách se z ní začne Titán vyplavovat. Nejdřív tma, to všudypřítomné přítmí lesního slumu. Klára cítí, jak se v ní ukládá; od chodidel až po temeno hlavy se pomalu plní tmou. Tma se rychle ukládá, ale taky se rychle

vyplavuje. Klára skoro vidí, jak voda ve vaně po dvou minutách o odstín ztmavne.

Hned po tmě se začnou vyplavovat pachy. Není to zápach, který by byl zřejmý navenek, Klára se úzkostlivě, skoro hystericky myje několikrát denně. Jsou to pachy, co si nese uvnitř: kanalizace, žumpa, stará fermež, tající asfalt z lepenky, slepičince, kocouří moč. Nakonec zvuky. Řev zničených motorů starých aut, z nichž polovina už nemá technickou, cirkulárky, mrouskející se kočky, řvoucí kohouti a pojímané slepice. A prasata. Někdy jednou za dva týdny a jindy několik nocí po sobě. Ryk, kvičení, chrochtání. Kopyta, která nikdy neutichnou.

Ale šumění vířící vody nakonec vyplaví i je. Klára pak leží v relaxační místnosti v suchém ovínu, který tvoří prostěradlo a na něm deka, a dívá se na strop. Průduchy vzduchotechniky jsou v něm poskládané do dvou soustředných kružnic a Kláře připomínají slunce nebo květ astry. Za závěsem, který odděluje odpočívárnu od van, občas někdo projde, ale Klára mu nevěnuje pozornost. Pořád tu někdo chodí, vany jsou v permanenci od rána do večera. Po čtvrt hodině ležení odchází vyplavená a odpočatá právě tak, aby vydržela další čtvrtrok v Titánu.

Josef

Začalo to tak, že Josef opravoval odpad na vodoléčbě. Byl to větší problém, než čekal; zasekl se tam až do konce provozu. Když pak přišel na vany, Věra zrovna myla tu po posledním klientovi. Mohl bych se tu někde umýt? zeptal se rozpačitě a trochu zvedl ruce špinavé až po lokty. Věra si beze spěchu prohlédla jeho mastné vlasy a zpocený

obličej, ulepený hrudník nad výstřihem vytahaného trika a černá lýtka v kraťasech, které tu nesměl nosit, ale všichni údržbáři je teď v létě nosili, a zeptala se: A vykoupat se nechcete?

Bylo to poprvé, co v nerezové lázeňské vaně ležel. Poprvé, co absolvoval perličkovou koupel. Tehdy mu Věra žádnou esenci nenabídla, ale když se osušil a oblékl, nabídla mu kafe, aby nešel po vnitřní kolonádě s mokřými vlasy. Povídali si asi půl hodiny. Bylo to poprvé, co si opravdu povídali.

Podruhé už přišel Josef cíleně. Věřina odpolední, při níž tu bude sama, vycházela jednou za tři týdny. Vybral si kosodřevinu, z nabízených možností (levandule, citrusy, máta, kosodřevina) mu přišla nejmužnější. Jeden perličkový cyklus, jedno kafe do hrnku s logem Balneoprovozu. Občas jí přinesl bonboniéru, kterou Věra potom uklidila do skříňky ke dvaceti dalším, které stejně jako všechny její kolegyně dostávala pořád dokola a žádná z lázeňských nevěděla, co si s nimi počít. Ale nechtěla to Josefovi kazit. Oblíbila si ho, oblíbila si jeho rozpačitost, která se tak nehodila k zavalité postavě a k tváři plné odžitých let.

Klára

Klára je doma. Má legíny, triko a kroksy, vlasy si stáhla gumičkou. Na jediné ulici v Titánu stojí pár holek ze sousedství a povídají si. Klára si v hrnku s vybledlou modrou švestkou zalije dvě lžičky mleté kávy a vyjde za nimi. Je to trochu společenská povinnost, ale taky důležitý a vlastně milý rituál. Obyvatelům Titánu dávají tahle večerní setkání iluzi, že jsou běžní venkované, kteří si po klekání

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Divná místa***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.